

VERENIGING oud harlingen

opgericht 8 november 1954

Frisia Zout B.V.
De heren D. van Tuinen en J. Weewer
Lange Lijnbaan 15
8861 NW Harlingen

Betreft: voortgang nulmeting en onderzoeksrapport GeoDelft

Harlingen, 15 augustus 2017

Geachte heren,

In vervolg op onze eerdere contacten het volgende.

Voortgang nulmeting

In onze brief van 24 juli lieten we u weten graag met u in overleg te gaan over panden die naar onze mening voor een nulmeting in aanmerking komen. In dezelfde brief gaven we aan dat er een aparte Harlinger organisatie gaat komen die zich in het zoutwinningsdossier gaat verdiepen. Hiertoe is besloten door een groep bestaande uit beheerders van bijvoorbeeld kerken, particuliere huiseigenaren en een viertal erfgoedorganisaties.

Directe aanleiding is de onzekerheid over eventuele schade aan de binnenstad door bodemverzakkingen, wanneer de voorspellingen van Frisia over de omvang en vorm van de bodemdalingsschotel minder accuraat blijken te zijn dan gedacht.

Het bestuur van Oud Harlingen heeft besloten de uitwerking van de komende nulmeting in handen te geven van de nieuwe organisatie (voorlopige werknaam: 'Waddenzeezout Harlingen'). Dat is voor alle betrokkenen wel zo helder. Bovendien is onze vereniging rechtstreeks vertegenwoordigd in het nieuwe bestuur, zodat directe informatie-uitwisseling tussen u en Oud Harlingen via die weg gewaarborgd is.

Omdat er nog geen definitief bestuur is gevormd kunt u over de voortgang van de nulmeting voorlopig nog het beste contact onderhouden met Chris Elsinga via chris@terp10.nl

VERENIGING oud harlingen

opgericht 8 november 1954

Onderbouwing van het uitblijven van bodemdaling

In onze brief van 11 juli vroegen we u ons uw onderzoeksinformatie over het risico van bodemdaling onder de stad ter beschikking te stellen. U stuurde ons daarop het rapport van GeoDelft: 'Bodemvervorming door diepe zoutwinning en effecten op gebouwen in de Barradeelconcessie van Frisia Zout'.

Wij hebben contact gehad met de opvolger van GeoDelft, bureau Deltares, over de relevantie van dit rapport voor de beoogde boringen bij Harlingen. Daaruit werd ons duidelijk dat de conclusies uit het rapport over Barradeel niet als vanzelfsprekend ook gelden voor de nieuwe boringen bij Harlingen.

Het rapport dateert bovendien uit 2001. De inzichten zijn de afgelopen 15 jaar aanzienlijk veranderd, aldus de woordvoerder. Destijds werd met het Staatstoezicht op de Mijnen bijvoorbeeld nog gediscussieerd over de vraag of de bodemdaling in Wijnaldum 3 millimeter meer of minder zou gaan bedragen, terwijl de gesprekspartners elk voor zich al wisten dat dit een puur theoretische exercitie was. Inmiddels wordt hardop erkend – zoals eerder ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid stelde – dat mijnbouwactiviteiten met grote onzekerheden zijn omgeven. Het vertrouwen in rekenmodellen is anno 2017 daarom een stuk kleiner dan in 2001, werd ons vanuit Deltares aangegeven. Het besef dat modellen niet meer dan verwachtingen zijn is daarentegen juist gegroeid, gevoed door het feit dat ze er zowel bij de gas- als bij de zoutwinning vaak zo niet altijd naast blijken te zitten.

Reductie van onzekerheid voor burgers

De Onderzoeksraad voor Veiligheid concludeert in zijn rapport uit 2015 over de aardbevingen in Groningen dat onveiligheid en onzekerheden bij burgers over de risico's van de mijnbouwwinning de afgelopen decennia een zeer ondergeschikte rol hebben gespeeld. Dat zou anders moeten. *'Reductie van deze onzekerheid door het doen van onderzoek en het daaraan verbinden van maatregelen is een cruciaal onderdeel van de licence-to-operate'*, stelt de raad. *'Het is noodzakelijk dat exploitanten (...) onzekerheid serieus nemen door alert en proactief kennis te ontwikkelen over veiligheidsvraagstukken'*.

Juist in het licht van het wegnemen van 'onveiligheid en onzekerheid bij burgers' hebben we u gevraagd met wetenschappelijk onderzoek uw stelling te onderbouwen dat panden in de Harlinger binnenstad geen schade door bodemdaling zullen oplopen. Wij vinden het teleurstellend dat u ons in antwoord op onze zorg een 15 jaar oud rapport over een ander winningsgebied toestuurt.

VERENIGING oud harlingen

opgericht 8 november 1954

Uit de officiële meetgegevens van het Rijk blijkt dat de bodemdaling bij Wijnaldum vele keren sneller is verlopen dan door Frisia voorspeld, veel sterker is dan voorspeld en zich bovendien over een groter gebied uitstrekt dan voorspeld.

Naar de mening van Deltares is de ongerustheid van Oud Harlingen over de gehanteerde rekenmodellen van Frisia daarom 'zeer begrijpelijk'. Nieuw onderzoek, en dan in het uitstralingsgebied dat daadwerkelijk getroffen zou kunnen worden, zou in de rede liggen. Het bestuur van Oud Harlingen roept u dan ook op om hierin alsnog te voorzien en de resultaten te delen met de nieuw op te richten organisatie.

Wat Oud Harlingen betreft zou ook voor de hand liggen dat Frisia Zout BV de naar uw mening onterechte vrees en onzekerheid over eventuele schades aan de binnenstad zou wegnemen door gebruik te maken van de nieuwste, internationaal geaccepteerde en toegepaste meettechnieken (Tilt). Wij bespraken al met de nieuwe organisatie onze voorkeur tiltmeters gezamenlijk met u te plaatsen op in goed overleg overeen te komen posities. De organisatie zal dit, in de persoon van de heer J. Langhout, binnen enkele weken verder met u opnemen.

Een laatste punt dat mede op verzoek van Oud Harlingen met u zal worden besproken is dat vele Harlingers zich nu al zorgen maken over wat er staat te gebeuren als de zoutwinning gaat beginnen. Dat zal worden gevoed doordat uw stelling in diverse Friese dagbladen, dat de Harlinger bevolking zich geen zorgen hoeft maken over schade, gebaseerd is op een rapport uit 2001 over de winning bij Wijnaldum.

Met vriendelijke groet,

Anneke F. Visser (voorzitter)

cc Burgemeester en wethouders van Harlingen en gemeenteraad Harlingen